

מוצבים איתנים

על נחישות, קור רוח ודבקות במשימה

"...זה מוצבים בהם אתה כמפקד צריך לקחת את ההחלטה לבד. ההחלטה שלי הייתה מאוד פשוטה,

אנחנו נשארים פה וממשיכים להילחם." (אלימלך אברהם, מפקד מוצב 107 במלחמה)

תקציר האירוע:

ב-6 באוקטובר 1973 סביב השעה 14:00, בעיצומו של יום הכיפורים, פתחו צבאות מצרים וסוריה במתקפה משולבת על ישראל. בימים שטרם המלחמה פיקוד הצפון נערך ל"ימי קרב" ותוגברו הכוחות בקו שכללו את חטיבת השריון 188, לוחמי גולני ונח"ל המוצנח.

מוצב 107 היה מוצב מרכזי וקדמי באיזור הגבול עם סוריה. המוצב שכן בעמק הבכא, על כביש קונטרה-דמשק, במיקום אסטרטגי על שני צירים המובילים לעומק הגליל ותפקידו המרכזי היה לפקח על מעבר אנשי או"ם בין סוריה לבין ישראל.

בעקבות התראה על יום קרב שמתכננים הסורים נשלח רב"ט יוסף צדוק עם עוד שישה לוחמים לתגבר את מוצב 107, בו שהו שניים עשר לוחמים מגדוד 13 של חטיבת גולני שעליהם פיקד סגן אלימלך אברהם.

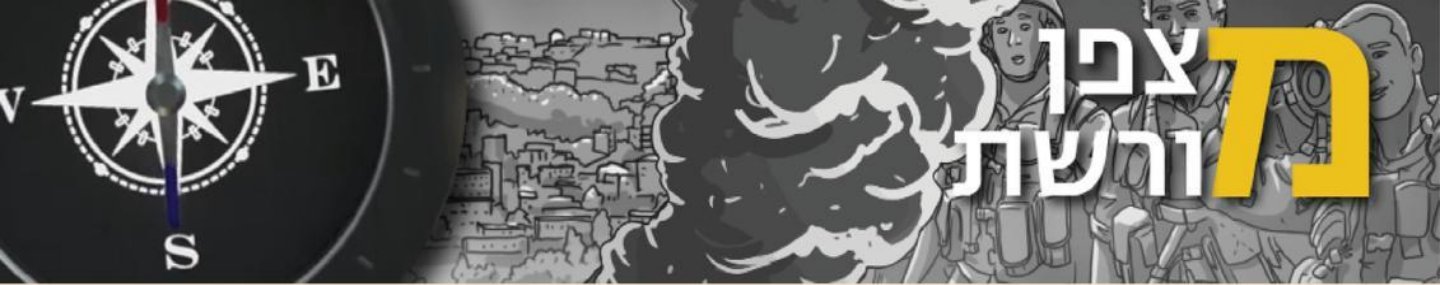
בשעה 14:00 החלה הפגזה ארטילרית על המוצב ופגזים פגעו בו ללא הפסקה. במוצב היו 4 עמדות בודדות ללא תעלה היקפית שמקשרת ביניהם. קווי הטלפון בין העמדות נקרעו ומכשירי קשר הפנים לא תפקדו.

כיוון שהקשר בין העמדות אבד ולא הייתה במוצב תעלה היקפית, קשר המ"מ יעקב הירש רץ בין העמדות תחת אש כבדה על מנת להודיע ללוחמים אם יש כוננות ספיגה. מחלקת הטנקים מגדוד 74 של חטיבה 188 מוזנקת לסיוע למוצב.

חיילי המוצב קיבלו הוראה לעבור לכוננות תקיפה, בעודם רצים לתעלות עם הנשקים ראו הלוחמים בין שלושים לארבעים טנקים המתקרבים למוצב. נפתחה האש ושמוליק מ"מ הטנקים הצליח לחסל למעלה מעשרה טנקים. עד לרגע זה לא ידעו במוצב שיש מלחמה והתייחסו להפגזה כיום קרב. רק בשעה 12:30 בלילה הם שמעו בטרנזיסטור שיש קרבות לאורך כל רמת הגולן וסיני והבינו למעשה שמדובר במלחמה כוללת.

ב-6 באוקטובר, היום השלישי לקרבות הבלימה, הסורים המשיכו בהפגזות וגלי תקיפה, אך נהדפו במאמצים משולבים של לוחמי המוצב ומחלקת הטנקים. אחה"צ קיבלו הטנקים הוראה לדלג לאזור קרבות אחר. במוצב נשארים רק 19 הלוחמים מגדוד 13 של גולני, ללא סיוע מחלקת הטנקים. בשלב קריטי זה מפקד המוצב קיבל החלטה להישאר במוצב ולהמשיך להילחם, על אף המיעוט בו היו ביחס לסורים.

לבסוף נסוגו הכוחות הסורים מכל הגזרה. בזכות הנחישות, הדבקות במשימה, המקצועיות והרעות שהפגינו הלוחמים, מוצב 107 החזיק מעמד עד סוף הלחימה.

שאלות לדיון:

- "המיקום של המוצב היה בדיוק על שני צירים ראשיים שהובילו לארץ. אחד מהם לכיוון הגליל העליון ואחד מהם לכיוון נפח, ואם אתה עוזב שם, לך תדע מה קורה מאחור, אומרים לך כל הזמן: 'אין טנקים ואין כלום'. זה מצבים בהם אתה כמפקד צריך לקחת את ההחלטה לבד. ההחלטה שלי הייתה מאוד פשוטה, אנחנו נשארים פה וממשיכים להילחם." (אלימלך אברהם, מפקד מוצב 107 במלחמה)
- באיזה דילמה היה מצוי אלימלך אברהם **שהיה המפקד** ומה היו השיקולים שבאו לידי ביטוי בהחלטה שלו?
- במהלך הקרב לוחמי המוצב היו נתונים תחת תקיפות והפגזות מסכנות חיים של הסורים. כיצד לדעתכם שמרו הלוחמים על קור רוח תחת אש האויב? איך תוכלו לפתח את היכולת לשמור על קור רוח במצבי לחץ מורכבים ביחידה?

- מה הם הלקחים שלמדתם מהקרב? איך ניתן ליישם אותם בשגרה, באימונים ובקרב?

סיכום מפקד:

- "אתה תקוע במוצב בלי נשק, בלי תחמושת, בלי שום דבר" (אלימלך אברהם, מפקד מוצב 107 במלחמה)
- למרות שכל התנאים היו לרעת אלימלך ומחלקתו, הם הצליחו לעמוד איתנים אל מול ההתקפות הסוריות. המחלקה לא נטשה את המוצב והאופציה לעשות כך כלל לא עלתה בקרב הלוחמים. הכוח הפגין בלחימתו דבקות במטרה וחתירה לניצחון, רעות וצדקת הדרך ליוותה אותם.
- "אני נזכרתי בהורי שעברו את השואה, והייתה לי תחושה כל הזמן שאנחנו לא יכולים לעזוב פה. כי כשראיתי את המסה בה הם הגיעו שם, הייתי בטוח שהם יגיעו לגליל ויעיפו אותנו לים" (אלימלך אברהם, מפקד מוצב 107 במלחמה)
- הכוח התמודד עם סכנה קיומית והבנה עמוקה של גודל השעה וגודל המשימה המוטלת על כתפיו, הם פעלו תוך תחושת שליחות והרוח הובילה אותם לעבר הניצחון.
- "התרגולות שאלימלך עשה לנו כמעט של לילה או יומיים עזרו לנו במלחמה" (יעקב הירש, קשר מ"מ מוצב 107 במלחמה)
- חודש לפני הקרב אלימלך המ"מ עשה לאנשיו תרגולות. הכוח הגיע אל המתקפות מאומן היטב ופעל לפקודות המ"מ כמו בתרגול. ההישענות על התרגולות המוכרת סיפקה לכוח תחושת וודאות ושליטה במצב ואפשרה ללוחמים להמשיך בתפקידם בצורה הטובה ביותר. מקרב זה ניתן ללמוד את חשיבותו והקפדתו של תרגול ואימון איכותי.